

6. 1. 2014

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Lze zaslat výzvu podle § 142a o.s.ř. před splatností pohledávky?

Žalobce, který měl u soudu úspěch se žalobou na plnění, má podle § 142a odst. 1 o.s.ř. právo na náhradu nákladů řízení, jen jestliže žalovanému ve lhůtě nejméně 7 dnů před podáním návrhu na zahájení řízení zaslal výzvu k plnění. Tento článek se zabývá otázkou, zda lze tuto výzvu zaslat žalovanému ještě před splatností vymáhané pohledávky.

Účelem ustanovení § 142a odst. 1 o.s.ř. je zajistit ochranu žalovaného (dlužníka) proti šikanózní žalobě. Dlužník je prostřednictvím této výzvy informován o povinnosti uhradit dluh a může tak předejít vzniku dodatečných nákladů souvisejících se soudním řízením.

Zavedení § 142a odst. 1 o.s.ř. bylo reakcí na dosavadní praxi některých věřitelů (a jejich právních zástupců) při podávání žalob, jejichž hlavním cílem bylo získání přisudku pro právního zástupce žalobce, přičemž v některých případech tento přisudek dokonce převyšoval výši pohledávky.

Praktický význam tohoto ustanovení je zřejmý zejména v případech, kdy dlužník zapomene zaplatit např. jednu ze složenek za služby související s užíváním bytu v řádu stovek nebo tisíců korun, a náklady na vymáhání této pohledávky překračují výši dlužné jistiny.

Zákon nespécifikuje zákonné náležitosti výzvy k plnění ani nestanoví, zda je možno výzvu odeslat před splatností vymáhané pohledávky. Při výkladu tohoto ustanovení nelze vycházet z důvodové zprávy, jelikož nebyla předložena.

S ohledem na dosavadní judikaturu vyšších soudů a účel tohoto ustanovení se domníváme, že není významné, zda předžalobní výzva je zaslána dlužníkovi po splatnosti pohledávky nebo krátce předtím. Podstatné je, aby byl zasláním výzvy splněn její účel, tedy ochrana dlužníka před šikanou věřitelem.

Byla-li by předžalobní výzva zaslána s delším časovým odstupem před splatností pohledávky, může žalovaný dlužník skutečně zapomenout na existenci svého dluhu, a taková předžalobní výzva by nemusela splnit svůj účel. Délka akceptovatelného časového odstupu se přitom odvíjí především od výše a povahy upomínané pohledávky. Bude vždy na uvážení soudu, aby rozhodl, zda účel předžalobní výzvy byl v konkrétním případě naplněn.

Pokud bychom přijali závěr, podle kterého výzvu k plnění je třeba zaslat až po splatnosti pohledávky, musel by věřitel vyčkávat se zasláním výzvy k plnění do splatnosti pohledávky a následně ještě

dalších 7 dní. Tím by došlo k popření povinnosti žalovaného platit dluh v den splatnosti. Tento výklad ustanovení § 142a odst. 1 o.s.ř. by byl v rozporu s právem věřitele na soudní ochranu při prodlení dlužníka.

Dosavadní soudní praxe se převážně přiklání k právnímu názoru, že výzva odeslaná krátce (několik týdnů) před splatností pohledávky splňuje požadavek § 142a odst. 1 o.s.ř. V menší míře se vyskytuje i opačný názor.

Pro úplnost je třeba uvést, že případnou tvrdost ustanovení § 142a odst. 1 o.s.ř. vůči věřiteli může soud zmírnit dle svého uvážení, jsou-li tu důvody hodné zvláštního zřetele. Soud tedy může zcela výjimečně náhradu nákladů řízení zcela nebo zčásti věřiteli přiznat i v případě nezaslání výzvy nebo jejího zaslání nesprávným způsobem.

Mgr. Viktor Pakosta,
advokát

Mgr. Jana Švábová,
advokátní koncipientka

[Haškovcová&Co.](#)
advokátní kancelář

Václavské nám. 823/33
110 00 Praha 1

Tel.: +420 226 807 069

Fax: +420 224 238 706

e-mail: office@haskovcova.com

Další články:

- [Nový zákon o veřejných dražbách, aukce a obálkové metody](#)
- [Pohled přes hranice - natáčení pornografických klipů jako důvod výpovědi z nájmu bytu](#)
- [Nařízení EU o umělé inteligenci a jeho dopady na využití jazykových modelů v advokátní praxi](#)
- [Revize zájezdové směrnice: co přináší, co hrozilo a co to znamená pro praxi](#)
- [Kupní smlouva o převodu nemovitosti bez uvedení výše kupní ceny](#)
- [Druhá „tlačítková novela“: povinné tlačítko pro odstoupení od smlouvy](#)
- [Souhlas s veřejným užíváním pozemku jako překážka nároku na bezdůvodné obohacení - nález Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 2541/25](#)
- [Kupní smlouva bez přesného určení kupní ceny](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 36.: Doložka o mlčenlivosti](#)
- [Detekce podezřelého obchodu v kontextu hazardních her](#)
- [AI omnibus](#)